

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

InfoMil Perspectief | 7

Jaargang 3 | maart 2013

Nieuw jasje

Beste lezer,

Vertrouwde inhoud en hoge kwaliteit in een nieuw - Rijkswaterstaat geel – jasje. Vanaf 1 januari 2013 is Kenniscentrum InfoMil onderdeel van Rijkswaterstaat. Samen met andere voormalig Agentschap NL-onderdelen zoals Bodem+, Gemeente Schoon en het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen vormen we de directie Leefomgeving. Vanuit onze nieuwe werkomgeving blijven we u onverminderd bedienen: de winkel blijft open!

Niet alleen bij InfoMil is er sprake van verandering. Inhoudelijk is er nieuwe wet- en regelgeving, zoals de uitbreiding van het Activiteitenbesluit met o.a. agrarische activiteiten. In de digitale ondersteuning werkt dat door in aanpassingen van systemen zoals het Omgevingsloket Online, de Activiteitenbesluit Internetmodule en het Landelijk Asbestvolgsysteem. Organisatorisch speelt de vorming van de regionale uitvoeringsdiensten (RUD's). De meeste zijn inmiddels opgericht en het Programma Uitvoering met Ambitie is beëindigd. Er liggen echter nog flinke uitdagingen, met name waar het gaat om de kennisinfrastructuur rond de RUD's te implementeren. De projectleiders Kwaliteit, Arbeidsmarkt en Deskundigheid en Kennisinfrastructuur blikken terug op hun deelprogramma's en geven een doorkijkje naar de komende twee jaar.

Dat de winkel open blijft, blijkt bijvoorbeeld uit de voorlichtingsactiviteiten die dit jaar worden aangeboden: naast de Schakeldag op 11 juni en diverse Schakels verspreid over het jaar, een breed scala aan trainingen 'voor en door overheden' vanuit OmgevingsAcademie NL. In deze Perspectief vindt u hierover meer informatie. Wij hopen u te verwelkomen bij één of meerdere bijeenkomsten.

Veel leesplezier en inspiratie toegewenst.
Jacco Schotvanger,
hoofd Kenniscentrum InfoMil a.i.

Inhoudsopgave

- 4 | Programma Uitvoering met Ambitie (PUmA)
- 7 | Nu al Eenvoudig Beter
- 8 | Landelijk Asbestvolgsysteem
- 10 | Regionale Uitvoeringsdiensten
- 11 | Activiteitenbesluit inzichtelijk via Ondernemingsdossier
- 12 | Structuurvisie buisleidingen
- 14 | Workshops en masterclasses in 2013

Colofon

Dit is een uitgave van Rijkswaterstaat Water Verkeer en Leefomgeving (i.o.) Kenniscentrum InfoMil. InfoMil Perspectief verschijnt viermaal per jaar via een [gratis abonnement](#).

RWS Leefomgeving stimuleert de realisatie van duurzame ambities door het verbinden van partijen, de toetsing aan milieuwetgeving en met informatie en advies.

Vragen over deze uitgave kunt u uitsluitend stellen [per mail](#)

Overnemen met bronvermelding is toegestaan.

Aan- en afmelden kunt u doen via de website van

[Kenniscentrum InfoMil](#).

Redactieadres

InfoMil Perspectief

Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag

[E-mail redactie](#)

[Website InfoMil](#)

ISSN 212-0580

Uitgelicht

---

4 Programma Uitvoering met Ambitie (PUmA)

Werken aan kwaliteit omgevingsrecht

Deelprogramma's van PUmA werkten de afgelopen 3 jaar aan kwaliteit en professionalisering voor de RUD's. De komende 2 jaar worden kwaliteitscriteria, deskundigheid en kennisstructuren verder uitgewerkt en geïmplementeerd. *Lees verder >>*

---

7 Nu al Eenvoudig Beter

Complexiteit omgevingsrecht vereenvoudigen

Verschillende overheden, bedrijven en organisaties passen al eenvoudigere regels, procedures en werkwijzen toe in omgevingsrecht. Nu al Eenvoudig Beter verzamelt deze inspirerende voorbeelden. *Lees verder >>*

---

10 Regionale Uitvoeringsdiensten

Omgevingsdiensten operationeel

Sinds 1 januari 2013 zijn de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) verantwoordelijk voor vergunning, handhaving en toezicht van de Wabo. Omgevingsdienst de Vallei test de digitale aansluiting op het Omgevingsloket. *Lees verder >>*

---

12 Structuurvisie buisleidingen

'Spaghetti-ontwikkeling voorkomen'

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu stelde een structuurvisie op voor buisleidingen in Nederland. Het vastgelegde tracé garandeert dat nationaal transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen tot 2035 veilig kan groeien. *Lees verder >>*

Programma Uitvoering met Ambitie

Streven naar kwaliteit in omgevingsrecht

Het Programma Uitvoering met Ambitie (PUMa) werkte de afgelopen 3 jaar hard aan de verbetering van de kwaliteit en professionaliteit van toezicht, handhaving, vergunningverlening en samenwerking binnen het omgevingsrecht. Zo ondersteunde PUMa de inrichting van de 28 Regionale Uitvoeringdiensten (RUD's). Op 1 januari 2013 stopte PUMa. De komende 2 jaar werken deelprogramma's verder aan opleiding, kwaliteit en kennisstructuren. Projectleiders Marc du Maine, Anneke van Leeuwen en Ronald Bakker blikken terug én kijken vooruit.

Op 1 januari 2013 zijn de meeste van de 28 RUD's opgericht. De RUD's moeten onder andere zorgen voor veiligheid, gelijke behandeling, duidelijke vergunningen, professioneel toezicht en transparante handhaving. Om hiervoor de goede randvoorwaarden te stellen, starten VNG, IPO, UvW en het Rijk samen het Programma Uitvoering met Ambitie (PUmA). Binnen PUmA werkte het deelprogramma Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM) aan een systeem voor informatie-uitwisseling op het gebied van milieuhandhaving. Zodat toezichtinstanties elkaars gegevens straks kunnen inzien. Ook is er veel werk verzet voor het gezamenlijk opstellen van kwaliteitscriteria, het verkrijgen van gekwalificeerd en deskundig personeel en het inrichten van een kennisstructuur voor wet- en regelgeving. De deelprogramma's Kwaliteit, Arbeidsmarkt en Deskundigheid en Kennisinfrastructuur werden hiervoor ingericht.

Kwaliteitscriteria opstellen

Hoe zorg je voor een betere kwaliteit van uitvoering bij de omgevingsdiensten? Projectleider Kwaliteit Marc du Maine: "Daarvoor stelden we met een groep van zo'n 70 experts uit het werkveld eerst criteria op. Deze kwaliteitscriteria gaan over proces, inhoud en vakmanschap. Bijvoorbeeld criteria voor risicogericht prioriteren en opstellen van de protocollen. Maar ook de juiste mensen met de goede diploma's en basisniveaus, die de juiste dingen doen. De 2.0-versie van de conceptset was eind 2009 klaar."

ZelfevaluatiETOOL

"Ook ontwikkelden we een zelfevaluatiETOOL, waarmee uitvoerders van Wabo- en VTH-taken (vergunningverleners, toezicht en handhaving) de criteria konden toetsen in hun organisatie", vertelt Du Maine. Niet iedereen bleek de criteria toe te kunnen passen. Sommige criteria werden niet begrepen of leidden tot discussie. "Soms lag de lat te hoog of verkeerd. We evalueerden daarom de kwaliteitscriteria. We wilden dat de praktijk er echt mee uit de voeten kon en ontwikkelden een boekje om de spelregels duidelijker te maken, geïllustreerd met cartoons. Belang-

rijke aanpassingen van de kwaliteitscriteria bespraken we met experts uit het veld en legden we voor aan de bestuurders. Die ermee instemden. In september 2012 was de 2.1-versie van de kwaliteitscriteria klaar en werd de tool aangepast. Hiermee starten we nu het implementatietraject. Na het invullen van de tool moeten organisaties voor september 2013 een verbeterplan opstellen. Ze krijgen daarna een jaar de tijd om dat te realiseren. Het laatste kwartaal van 2014 meten we of ze aan de kwaliteitseisen voldoen. In 2015 moet de uitvoering van VTH-taken op het gewenste niveau zijn."

Kwaliteit medewerkers in kaart

Om te voldoen aan de kwaliteitscriteria, is ook de kwaliteit van medewerkers belangrijk. Projectleider Arbeidsmarkt en Deskundigheid Ronald Bakker: "Bij gemeenten en RUD's zijn vaak medewerkers in dienst gekomen met een mbo-diploma, die zijn doorgeweerd naar een hbo-functie zonder een hbo-diploma te behalen. De huidige ontwikkelingen maken het wenselijk dat de kwaliteit van de medewerkers zo veel mogelijk aantoonbaar is." De huidige kwaliteit van de medewerkers en eventuele behoefte aan opleiding kunnen organisaties in kaart ►

brengen via een EVP-traject (ervaringsprofiel). Een extern bureau licht in zo'n traject de expertise en kwaliteiten van medewerkers door. "Ook brengen we in kaart welke competenties bij welke functies horen. Zo weten we welke kennis en ervaring bij welke organisaties aanwezig is en waar een discrepantie zit. Een digitale tool – Kiwi – brengt de individuele expertise van de medewerker in beeld. In 2013 ondersteunen we organisaties om hun expertise en ontwikkelingsbehoefte in kaart te brengen en ontwikkelpunten te bepalen."

Medewerkers verantwoordelijk

"In 2014 worden medewerkers opgeleid. Medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor hun ontwikkeling, wij bieden daarbij instrumenten aan. Ze moeten zelf aantonen dat ze voldoen aan de kwaliteitscriteria. Die zelfstandigheid past bij de ontwikkeling binnen het werkveld", zegt Bakker. "Ook proberen we samenhang en samenwerking te creëren. Zijn er in een organisatie bijvoorbeeld 5 medewerkers met kennis van externe veiligheid? Dan koppelen we die aan een organisatie die daarvan te weinig kennis heeft. Ook kijken we naar gezamenlijke inkoop van opleidingen." Net als de organisaties, moeten in 2015 alle medewerkers voldoen aan de kwaliteitscriteria. Deze professionalisering heeft een belangrijk bijeffect. Want er dreigt een groot tekort aan voldoende gekwalificeerd personeel. "Om het animo te vergroten, praten we met scholen en werkveld. Ook verwachten we dat het imago van de sector automatisch verbetert als medewerkers trotser zijn op hun werk, door opleiding en certificering. Die trots stralen we straks uit op onze sector en dat trekt nieuwe mensen aan."

Waar ligt de bron van kennis?

De kwaliteit verbetert tot slot ook door de beschikbaarheid van goede kennisbronnen. Projectleider Kennisinstructuur Anneke van Leeuwen: "De wet- en regelgeving is in ons werkveld zeer complex. Digitaal zijn veel kennisbronnen beschikbaar. De uitvoerders ervaren deze kennis als versnipperd. Ook wordt op een aantal bekende kennisbronnen bezuinigd, waardoor de kennis deels dreigt te verdwijnen. In het project Kennisinstructuur ontwikkelden we een model, waarmee de ontsluiting van kennis met de verschillende partijen wordt opgepakt. Belangrijke randvoorwaarde voor de kennis die we ontsluiten is dat deze actueel en juridisch juist is."

Kennis thematisch beschikbaar

Om kennis makkelijker vindbaar te maken komt er een digitaal portaal dat kennis in verschillende thema's beschikbaar stelt. "We stelden randvoorwaarden op voor het ontwerp van een nieuwe infrastructuur en benoemden functionaliteiten voor het portaal. In 2013 komt een aantal van die functionaliteiten beschikbaar. De ontwik-

---

"Iedereen vindt het belangrijk dat kennis makkelijker vindbaar is."

Anneke van Leeuwen, Projectleider Kennisinstructuur

keling van andere onderdelen van de kennisinfrastructuur werken we via thema's uit. Bijvoorbeeld agrarisch, luchtkwaliteit en externe veiligheid. We kijken welke regio een thema kan oppakken en welke landelijke kennisorganisaties we daarbij moeten betrekken. Het is belangrijk dat duidelijk is wie voor welke kennis verantwoordelijk is. Dit pakken we samen aan met het programma Eenvoudig Beter." Nadeel van de thematische aanpak noemt Van Leeuwen dat de centrale kennisvoorziening niet in één keer beschikbaar is. "Maar het past wel bij deze ontwikkelingsfase."

Hete hangijzers slechten

"De afgelopen 2 jaar overlegden we veel met mensen uit het veld, belangen- en kennisorganisaties en de RUD's in oprichting. Iedereen vindt het belangrijk dat kennis makkelijker vindbaar is. Wie het gaat doen en wie gaat betalen, dat levert hier en daar nog wel weerstand op", vertelt Van Leeuwen. "De komende tijd gaan we deze hete hangijzers slechten." Du Maine vult aan: "Organisaties waren er vaak nog niet aan toe om beslissingen te nemen, omdat ze nog volop bezig waren met de oprichting van de RUD's. Nu is het een veel beter moment om die discussie te voeren." Van Leeuwen: "De wervelstorm is voorbij, iedereen ziet het grote belang. De RUD-directeuren kunnen nu veel makkelijker met elkaar overleggen wie welk thema aanpakt. Dat maakt het mogelijk om de kennisvoorziening thema voor thema aan te pakken. Daar gaan we ons de komende tijd op richten." ◀

Nu al Eenvoudig Beter

Dit jaar is *Nu al Eenvoudig Beter* gestart. Dit project laat met inspirerende voorbeelden zien hoe overheden en bedrijven al vóór de invoering van de nieuwe Omgevingswet eenvoudiger kunnen werken met het omgevingsrecht.

Inspiratie voor beter werken met het omgevingsrecht

Werkt u al eenvoudig beter? Deel uw project!

Meld uw project aan door een [e-mail](#) te sturen aan Nu al Eenvoudig Beter. Wilt u brainstormen en leren van andere professionals over eenvoudig en beter omgevingsrecht? Word lid van de [LinkedIn-groep Eenvoudig Beter](#).

Complex omgevingsrecht

Het omgevingsrecht is behoorlijk complex. “Dat komt niet alleen door juridische factoren, maar ook door de manier waarop we met de regels omgaan”, vertelt Lennert Goemans, projectleider Nu al Eenvoudig Beter bij het ministerie van Infrastructuur en Milieu. “De juridische complexiteit lossen we op met de nieuwe Omgevingswet, die alle ruimtelijke regels bundelt en vereenvoudigt. Maar een betere werkwijze is nu al toe te passen. Om dat te stimuleren hebben we het project Nu al Eenvoudig Beter opgezet.”

Goede voorbeelden

Verschillende overheden, bedrijven en organisaties passen al eenvoudigere regels, procedures en werkwijzen toe. Nu al Eenvoudig Beter verzamelt deze inspirerende voorbeelden en zet ze in de schijnwerpers. De best practices zijn binnenkort terug te vinden op de website van de [Rijksoverheid](#) en de [Omgevingswet](#). “Daarbij richten we ons op verschillende thema’s”, vertelt Goemans. “Waaronder de kwaliteit van de vergunningverlening, de kwaliteit van de voorbereiding van besluitvorming en het opschonen van eigen regelgeving. Binnen elk van deze thema’s blijken toegepaste werkwijzen, zoals een klantgerichte houding of integraal werken, van doorslaggevend belang.”

Beter beleid

De gemeente Ommen is zo’n goed voorbeeld. Goemans: “Die gemeente heeft nu al een omgevingsplan opgesteld, 1 van de 6 instrumenten uit de nieuwe Omgevingswet. In het plan zijn alle onderdelen van het gemeentelijk beleid opgenomen, van welzijn, tot economie en ruimte. Daardoor zijn ze beter op elkaar afgestemd, met als gevolg minder bestuurlijke lasten, beter beleid en betere dienstverlening. Of neem Assen. Daar is de wachttijd voor een bouwvergunning met 50 procent verminderd, door het *lean* inrichten van het vergunningtraject. Dit leidt ook hier tot minder kosten en een grotere tevredenheid van aanvragers en ambtenaren.”

Aftrap begin 2013

Dit soort projecten en initiatieven krijgt met Nu al Eenvoudig Beter behalve op internet ook aandacht via publicaties, social media, bijeenkomsten, masterclasses en andere activiteiten. Zo wordt eind 2013, de Eenvoudig Beter Trofee uitgereikt voor het beste voorbeeldproject. De aftrap van Nu al Eenvoudig Beter is begin 2013. Minister Schultz van Haegen van Infrastructuur en Milieu bezoekt dan het project Schalkwijk, een voorbeeldproject van uitnodigingsplanologie.

Hulpmiddel bij samenwerking asbestketen

Landelijk Asbestvolg sluit aan bij

Binnenkort kunnen partijen die te maken hebben met de verwijdering van asbest het Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS) gebruiken. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu ontwikkelde het LAVS samen met onder meer woningcorporaties en asbestinventarisatie- en asbestverwijderingsbedrijven. Het systeem ondersteunt de samenwerking in de asbestketen.

Rianne Dobbelseen, beleidsmedewerker bij het ministerie van Infrastructuur en Milieu: “Per jaar worden 30.000 grote en kleine asbestverwijderingstrajecten uitgevoerd. Onderzoek van de Rekenkamer wees een aantal jaar geleden uit dat de communicatie tussen de partijen in de asbestketen in deze trajecten niet altijd vlekkeloos verloopt. Helaas zijn er daardoor nog steeds asbestincidenten.” Volgens Dobbelseen gaat het vooral mis omdat mensen hun verantwoordelijkheid niet nemen. “Gebouweigenaren moeten inmiddels weten dat alle gebouwen van vóór 1994 asbest kunnen bevatten. Ze moeten actief onderzoek doen naar de aanwezigheid van asbest vóórdat ze gaan verbouwen of slopen.” Daarnaast gaat het ook vaak fout door de complexe regelgeving en bijbehorende bureaucratie. “De verplichte meldingen en de functiescheiding tussen asbestinventarisatie- en -verwijderingsbedrijven maken asbestsaneringen administratief lastig.”

Vastleggen en standaardiseren

“We wilden een systeem ontwikkelen dat voor zowel gebouweigenaren, asbestinventarisatie- en -verwijderingsbedrijven als het bevoegd gezag inzichtelijk maakt waar het asbest zit en wat er met het asbest gebeurt. En dat de samenwerking in de asbestketen bij asbestverwijderingstrajecten verbetert”, vertelt Dobbelseen. Dit systeem werd het Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS). “Het wettelijk kader was er al. Het LAVS moest dat alleen nog invullen en zorgen dat de betrokken partijen automatisch op het juiste moment de goede stappen zetten.”

Gebruikers denken mee

Samen met marktpartijen werkte het ministerie van Infrastructuur en Milieu aan een gebruikersvriendelijk en betrouwbaar systeem. Tom Troquay begon in november 2011 als deelprojectleider uitrol en communicatie LAVS: “Toen werd de techniek van het systeem gebouwd, op basis van specificaties die aan de hand van workshops met gebruikers waren opgesteld. Maar op dat moment waren de gebruikers niet meer betrokken. Om het LAVS zo goed mogelijk te laten aansluiten op de praktijk, zorgden we voor een gebruikersgroep met afvaardigingen uit de brancheverenigingen. Via gebruikerstesten achterhaalden we de verwachtingen en wensen voor het systeem.” Dobbelseen: “Vanwege de planning moesten we hierin keuzes maken. Maar het is een dynamisch systeem. De bedoeling is dat de markt het LAVS komend jaar verder doorontwikkelt.”

Urgentie duidelijk maken

“In september 2012 deden we met de gebruikers een validatiesessie om te zien of we op het goede spoor zaten”, zegt Troquay. “In december deden we een eerste kennismakingstest met de 2.0-versie. Eind januari vond de laatste gebruikerstest plaats. Nu kan de markt ermee aan de slag.” De gecertificeerde asbestinventarisatie- en -verwij-

stelsel wens van de markt

deringsbedrijven zijn zelfs verplicht om met het LAVS te gaan werken. Troquay: “Die urgentie van het LAVS moeten we duidelijk maken. Dat doen we onder andere via de communicatiekanalen van brancheverenigingen met een korte voorlichtingsfilm en ander materiaal.”

Handhaving makkelijker

Het LAVS legt de wettelijk vereiste data in het asbestverwijderingstraject vast en standaardiseert deze gegevens. Dobbelsteen: “De rapporten van asbestinventarisatiebedrijven hebben elk een eigen opzet. Het LAVS zorgt dat de verplichte informatie in het inventarisatierapport op een eenduidige manier wordt verwerkt. Doordat bestaande systemen makkelijk gekoppeld kunnen worden aan het LAVS, hoeven bedrijven gegevens bovendien maar 1 keer in te vullen.” Dobbelsteen verwacht dat het LAVS asbestverwijderingstrajecten een stuk eenvoudiger maakt: “Tijdens de testen merkten we al goodwill bij veel gebruikers. Het was leuk om te zien dat de sector echt meerwaarde ziet in het systeem.” Troquay vult aan: “De markt had zelf ook de behoefte aan eenduidigheid. Als partijen nu het LAVS gebruiken, voldoen ze automatisch aan de wettelijke toetsingscriteria. Het systeem legt zo de basis van standaardisatie in de asbestsector en lost de ruis op. Met het LAVS hoeven partijen bij wijze van spreken niet meer met elkaar te bellen. Al vinden wij dat het nodig blijft om onderling goed met elkaar te blijven communi-

Hoe werkt het Landelijk Asbestvolgsysteem?

Tom Troquay: “Iedere partij kijkt in het LAVS naar zijn eigen stukje in de asbestketen. Die keten ziet er dan zo uit: een gebouweigenaar geeft via het systeem een opdracht aan een gecertificeerd inventarisatiebedrijf. Als de inventarisatie aanleiding geeft tot asbestsanering, worden de betreffende inventarisatiegegevens meegezonden bij de verplichte melding van een asbestsanering aan de gemeente. Vervolgens gaat het inventarisatierapport naar het asbestverwijderingsbedrijf en daarna naar het onafhankelijk laboratorium voor de eindcontrole. Het complete dossier, met informatie over wat er aan asbest is geïnventariseerd en verwijderd en waar dit is gestort, blijft daarna inzichtelijk voor de gebouweigenaar en de toezichthouders.”

ceren.” Het LAVS biedt ook mogelijkheden voor opsporing en handhaving volgens Troquay. “Als een handhaver ziet dat er ergens verbouwd wordt, kan hij in het systeem kijken of er een asbestverwijderingstraject loopt. Als er dan geen inventarisatie in het LAVS staat, weet hij meteen dat er iets niet goed zit.”

Omgevingsdiensten operationeel in 2013

Efficiëntere vergunningverlening door aansluiting op Omgevingsloket

Vergunningverlening, toezicht en handhaving van de Wabo is vanaf 1 januari 2013 ondergebracht bij 28 Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's), ook wel Omgevingsdiensten genoemd. Voor de vergunningverlening moet een Omgevingsdienst digitaal aangesloten zijn op het Omgevingsloket. In Gelderland test Omgevingsdienst de Vallei deze aansluiting.

De Omgevingsdiensten moeten de kwaliteit van de handhaving, het toezicht en de vergunningverlening op het gebied van milieu en veiligheid op een hoger peil brengen. Gemeenten en provincies werken hierin samen om burgers en bedrijven beter van dienst te zijn en efficiënter te werken. De meeste zullen begin 2013 operationeel zijn.

Omgevingsdienst de Vallei

In Gelderland zijn 7 Omgevingsdiensten opgericht, waaronder Omgevingsdienst de Vallei (OddV). Deze omvat 5 gemeenten uit de Vallei-regio: Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen. Deze gemeenten en de provincie Gelderland brengen hierin begin 2013 hun bouw- en milieutaken onder. "We zijn nu druk bezig met de inrichting van de dienst", vertelt Jorrit ten Böhmer, technisch medewerker bouwen en vergunningen bij de gemeente Ede. "Groot voordeel is dat de gemeenten door de samenwerking hetzelfde product kunnen leveren."

Op het gemeentehuis

In totaal telt de OddV straks ongeveer 100 medewerkers, afkomstig uit de 5 gemeenten. Zij treden in dienst van de OddV, maar voeren hun werkzaamheden lokaal uit. Burgers en bedrijven kunnen hun zaken dus blijven regelen in hun eigen gemeentehuis.

"Zorg dat je alle betrokken mensen op de hoogte brengt en werk samen aan de nieuwe organisatie."

Aansluiten op Omgevingsloket

Om de Wabo-aanvragen en meldingen te kunnen ontvangen en behandelen moet de Omgevingsdienst worden aangesloten op Omgevingsloket online. "Daarbij zijn er twee opties", legt Ten Böhmer uit. "De aanvraag komt eerst bij het bevoegd gezag, dat bepaalt of het de aanvraag wel of niet voor advies doorstuurt naar de Omgevingsdienst. Of een aanvraag kan direct worden doorgestuurd. Wij hebben voor die laatste variant gekozen. De aanvraag komt direct bij de juiste dienst. Dat kan een tijdwinst van wel 2 tot 3 dagen opleveren."

Tips

Omgevingsdienst de Vallei is nu druk bezig de aansluiting te testen. Ten Böhmer: "We moeten nog onderzoeken wat het beste werkt. We hebben inmiddels al wel ervaren wat allemaal van belang is bij de oprichting van een RUD. Mijn tip: zorg dat je alle betrokken mensen op de hoogte brengt en werk samen aan de nieuwe organisatie. Anders verlies je draagvlak. Zorg ook dat je ICT op orde is. Elke gemeente heeft zijn eigen ICT-omgeving, waardoor de koppeling van alle omgevingen voor een RUD een omvangrijke klus is. Afstemmen over de ICT-inrichting is heel belangrijk."

Aansluitprocedure

Wilt u uw Omgevingsdienst aansluiten op het Omgevingsloket? Volg de procedure via de website van InfoMil.

Minder regeldruk

Het Activiteitenbesluit is gewijzigd op 1 januari 2013. De nieuwe regels zijn nu ook inzichtelijk via het Ondernemingsdossier. In dit dossier is sinds november 2012 de Activiteitenbesluit Internetmodule (AIM) beschikbaar, als regelhulp.

Gewijzigd Activiteitenbesluit inzichtelijk via Ondernemingsdossier

Regels vertalen

De AIM toont aan ondernemers de regels uit het Activiteitenbesluit die relevant zijn voor hun bedrijf. Sinds eind 2012 is de AIM beschikbaar via het Ondernemingsdossier, waarmee ondernemers slim kunnen voldoen aan wetten en regels. Zij kunnen de regels uit het Activiteitenbesluit binnenhalen in hun dossier, waarna ze zien welke maatregelen ze moeten nemen om aan de regels te voldoen. In dit dossier slaan de ondernemers eenmalig de gegevens op die bijvoorbeeld nodig zijn voor een vergunning. Die kunnen ze hergebruiken voor meerdere contacten met overheden. Met de koppeling wil het ministerie van Infrastructuur en Milieu de regeldruk voor het bedrijfsleven verminderen. Hierdoor verbetert naar verwachting ook het naleefgedrag.

Aandacht voor regelhulp

Het ministerie van IenM maakt als eerste de regels inzichtelijk via het Ondernemingsdossier. De verwachting is dat andere ministeries zullen volgen. Regelhulp is namelijk een aandachtspunt in de digitale agenda van de overheid.

Meer bedrijven onder Activiteitenbesluit

Ook de recente wijzigingen in het Activiteitenbesluit zijn te zien via het Ondernemingsdossier. “Door deze aanpassingen vallen meer branches onder de werking van het besluit”, vertelt Joyce Boes, adviseur bij Kenniscentrum InfoMil. “Zoals de glas- en tuinbouw, bedrijven die dieren houden en de grote industrieën. Dit komt door de opname van agrarische activiteiten en de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) in het besluit. Door de wijzigingen in het kader van de derde tranche van het besluit zijn er 6 nieuwe bedrijfstakken bijgekomen, waaronder de voedingsmiddelenindustrie en de rubber- en kunststofverwerking.”

Werkboek rubber- en kunststofindustrie

“Onder meer voor de rubber- en kunststofindustrie, een branche die veel met milieuregels van doen heeft, is de koppeling van Activiteitenbesluit en Ondernemingsdossier erg nuttig”, legt Boes uit. “Deze industrie heeft een speciaal werkboek ontwikkeld voor het Ondernemingsdossier. Via dit werkboek zien bedrijven nog eenvoudiger hoe ze eisen uit het Activiteitenbesluit kunnen vertalen in acties, bijvoorbeeld om energie te besparen.”

Positieve reacties

Boes merkt dat veel bedrijven blij zijn met de koppeling. “De reacties zijn positief. Steeds meer branches willen gebruikmaken van het Ondernemingsdossier. Sommige bedrijven hebben hiermee gewacht tot het Ondernemingsdossier een up-to-date overzicht biedt van de regels uit het Activiteitenbesluit. Dat is nu het geval.”

Structuurvisie Buisleidingen 2012 - 2035

Buisleidingen- sector vrij van grote incidenten

De afgelopen 15 jaar zijn er in Nederland geen slachtoffers gevallen bij buisleidingincidenten. Er waren wel beperkte of bijna-incidenten door lekkage of graafschade. Vooral graafschade en corrosie moeten worden voorkomen. Mechanische graafactiviteiten moeten aannemers altijd melden bij het Kadaster. Via het Kadaster krijgen ze dan informatie of er kabels en leidingen liggen. Als dat leidingen met gevaarlijke stoffen zijn, moet de aannemer afspraken maken met de leidingexploitant om schade

'We willen spaghetti-

Voor het transport van onder meer gevaarlijke stoffen, als olie en gas, lopen buisleidingen door Nederland. Buisleidingen die ons verbinden met bronnen of afnemers in het buitenland zijn van nationaal belang. Tot 2004 hield het Rijk zich hier maar beperkt mee bezig. Sindsdien is er een slag geslagen: zo werden buisleidingen geregistreerd en kwamen er regels en toezicht. Sluitstuk is de Structuurvisie Buisleidingen. Dit plan beschrijft waar tot 2035 ruimte is voor buisleidingen van nationaal belang en hoe gemeenten daarmee om moeten gaan.

Toezicht op buisleidingen versterken

Bas Weenink is projectleider voor de Structuurvisie Buisleidingen bij de directie Water en Bodem van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. "De bodem ligt vol met kabels en leidingen. Leidingen met gevaarlijke stoffen liggen vooral in het buitengebied. Denk dan aan aardgas, olie, chemicaliën en – nieuw – CO₂-transport." In het rapport Samen voor de Buis van de Commissie-Enthoven uit 2004 stond dat het Rijk niet goed inspeelde op buis-

leidingen. Conform dit advies vond de afgelopen jaren een professionaliseringsslag plaats bij de overheid. "Op de risicokaart registreerden we risicovolle buisleidingen en we maakten gemeenten ervan bewust dat er leidingen door hun grond lopen. Er kwam regelgeving voor locaties en risicoafstanden van buisleidingen. Toezicht op leidingexploitanten brachten we onder bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Een verouderde NEN-norm paste de sector zelf aan. Technische afspraken voor het veiligheidsbeheersysteem werden vastgelegd in een NTA (Nederlandse Technische Afspraak)."

Verwachte groei van buisleidingen

Na deze professionaliseringsslag was het ook tijd dat er een nieuwe Rijksvisie kwam op buisleidingen. "De laatste visie dateerde uit 1985. In de tussentijd is er nogal wat veranderd", zegt Weenink. "De vraag was: hoe zal het gaan met het buisleidingentransport in de toekomst? We deden een deskstudie en vroegen aan de belangrijke industriepartijen wat zij aan groei verwachten tot 2035. Gasunie liet bijvoorbeeld weten dat er voor aardgastransport waarschijnlijk leidingen bij komen. Voor het transport van chemicaliën keken we vooral naar de relatie tussen Rotterdam, Ruhrgebied en Antwerpen. Nederlandse en Noordwest-Europese havens en chemie moeten concurreren met opkomende havens en chemieclusters in Azië. Het Rijk wil waarborgen dat we die concurrentiestrijd aankunnen en ruimte faciliteren voor toekomstige buisleidingen."

Ruimte claimen

"Voor nieuwe tracés moeten we wel moeite doen, want Nederland is behoorlijk vol; veel ruimte is al geclaimd. Ons uitgangspunt was daarom bundeling: een tracé van buisleidingen waarin exploitanten alle nieuwe nationale

te voorkomen. Bovendien hebben leidingexploitanten zorgplicht: de leidingen moeten goed worden beheerd en moeten op een bepaalde afstand van bijvoorbeeld een woonwijk liggen. Leidingen voor gevaarlijke stoffen moeten bovendien in het bestemmingsplan worden opgenomen. Incidenten moeten gemeld worden en de Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland (VELIN) maakt jaarlijks een overzicht van incidenten bij haar leden.

ontwikkeling voorkomen'

leidingen moeten leggen. Stroken grond van over het algemeen 70 meter breed, die vrij moeten blijven voor buisleidingen. Dat betekent dat er geen bos of huizen op mogen komen", vertelt Weenink. "Aan de hand van het MER maakten we een keuze voor de meest waardevolle verbindingen. Een overweging daarbij was dat leidingen de grens over moesten kunnen." Het bleek nog niet zo makkelijk om een doorlopend tracé te vinden. "Als het tracé op 1 plek spaak loopt, heb je er niets aan voor transport. Met name binnen de verstedelijkte Randstad was het lastig om plek te vinden, terwijl daar veel buisleidingstransport is van bijvoorbeeld olie en gas. Daarom zijn we heel blij met de Buisleidingenstraat: een ingericht tracé van 75 kilometer tussen de havens van Rotterdam en Antwerpen."

Juridische procedures

Het ministerie communiceerde veel over de visie met gemeenten en provincies. Weenink: "De meeste hebben begrip voor onze oplossing van het vraagstuk. Ondanks dat ze zelf geen direct profijt hebben van buisleidingen die door hun grond lopen, werkten ze constructief mee." Het ministerie stelde vervolgens een kaart op met het indicatieve tracé. Betrokkenen konden via een zienswijzprocedure reageren. Ongeveer 400 landeigenaren, gemeenten, provincies en belangenorganisaties zoals LTO dienden een zienswijze in. "Over het Wieringermeer bijvoorbeeld, waar grootschalige kassenbouw plaatsvindt en ambities zijn voor windmolens. Daarbij riepen we versterking in van Bodem+ en Kenniscentrum InfoMil. Zij ondersteunden bij het uitzoeken van juridische vraagstukken. In overleg met betrokken partijen werkten zij aan het zoeken van een geschikt tracé."

Duidelijkheid bieden

Weenink geeft aan dat het Rijk geen grond aankoopt. "Als gemeenten een bestemmingsplan wijzigen, moeten ze nagaan of er een buisleidingenstrook door het gebied loopt. Is dat het geval? Dan vragen wij vriendelijk het gebied niet te wijzigen in een bestemming die het plaatsen van buisleidingen verhindert. Wel mogen ze de strook nog iets verleggen; binnen 5 jaar en binnen een grens van 250 meter. Hierdoor zijn gemeenten flexibel in hun beleid en leidt de visie niet tot planschade. Ook het bedrijfsleven weet dat er de komende 20 tot 30 jaar ruimte is voor leidingen. Dat biedt duidelijkheid voor alle partijen. Natuurlijk zullen er buiten het tracé altijd regionale en distributieleidingen en aftakkingen nodig zijn. Maar we voorkomen een soort spaghetti-ontwikkeling."

Workshops en masterclasses in 2013

Kennis delen en bijpraten met vakgenoten

In 2013 organiseert Kenniscentrum InfoMil weer verschillende activiteiten waarin kennisuitwisseling, ervaringen delen en netwerken met vakgenoten centraal staan. U bent van harte welkom bij de Schakeldag 2013, de Schakel-bijeenkomsten en de trainingen van de OmgevingsAcademie NL.

Schakeldag: 11 juni 2013

De jaarlijkse Schakeldag 2013 vindt plaats op dinsdag 11 juni in '1931 Congrescentrum Brabanthallen' in 's-Hertogenbosch. U krijgt in ruim 40 workshops de laatste ontwikkelingen te horen op het gebied van milieu- en omgevingsregelgeving en ruimtelijke ordening. Net als voorgaande jaren vindt u ook weer veel nuttige informatie op de kennismarkt. Bovendien krijgt u volop de gelegenheid om met collega's van gedachten te wisselen en te netwerken. Aanmelden kan vanaf eind april via de website van de [Schakeldag](#).

Schakels

Naast de Schakeldag organiseert Kenniscentrum InfoMil in 2013 weer 'losse' Schakels. In deze bijeenkomsten van een halve of hele dag gaan we onder meer dieper in op onderwerpen als het Activiteitenbesluit, het Omgevingsloket, landbouw en IPCC. Hierbij sluiten we zo veel mogelijk aan op de praktijk, waarbij er alle ruimte is om ervaringen uit te wisselen. De eerste Schakel van 2013 heeft al plaatsgevonden: een bijeenkomst over de wijzigingen in het Activiteitenbesluit voor toezichthouders en vergunningverleners van gemeenten met agrarische activiteiten. Een overzicht van de Schakels vindt u op de website van [Kenniscentrum InfoMil](#).

OmgevingsAcademie NL

'Voor en door overheden', dat is het motto van de OmgevingsAcademie NL. Deze academie biedt een nadere verdieping van de kennisoverdracht over de uitvoering van milieu- en omgevingswetgeving. In 2013 staat weer actuele informatie over wetgeving en (praktijk)ervaringen centraal. Naast een aantal bekende trainingen uit 2012 treft u ook nieuwe trainingen aan om aanvullende kennis op te doen over verschillende onderwerpen. U kunt met uw collega's ervaringen uitwisselen en aan uw netwerk bouwen om uw werk optimaal uit te kunnen voeren. Kijk voor het complete programma op de website van de [OmgevingsAcademie NL](#).